

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723202249
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8723202249.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Eduarda Valenčina a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Jany Burešovej, v právnej žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/X, XXX XX C., zastúpený: D. E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/X, B., proti žalovaným: v 1/ rade: G. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXXX/XX, XXX XX B., v 2/ rade: C. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXXX/XX, XXX XX B., v 3/ rade: I. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. J. XXX/XX, XXX XX K. – L., v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného v 1/ rade proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č.k. 17C/26/2023-24 zo dňa 4.4.2023 takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje uznesenie vo výrokoch I. a III.
- II. Mení uznesenie vo výroku II. tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti zamieťa.
- III. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania právo.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len súd prvej inštancie, resp. prvoinštančný súd) napadnutým uznesením rozhodol takto:

I. U k l a d á žalovaným v 1./, 2./ a 3./ rade povinnosť strieť prechod žalobcu a osôb prichádzajúcich a odchádzajúcich od žalobcu cez časť pozemku - spevnená plocha tzv. chodník, nachádzajúceho sa na pozemku parcela reg. C parc. č. XX/XX - záhrada o výmere XXX m² v k. ú. C., zapísaného na LV č. XXX na Okresnom úrade odbor katastrálny B., odo dňa vydania uznesenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

II. U k l a d á žalovaným v 1./, 2./ a 3./ rade povinnosť zdržať sa stavebných a iných úprav, ktorých cieľom by bolo odstránenie spevnenej plochy alebo zmien znemožňujúcich, či sťažujúcich žalobcovi a osobám prichádzajúcim a odchádzajúcim od žalobcu prechod cez túto spevnenú plochu tzv. chodník, nachádzajúceho sa na pozemku parcela reg. C parc. č. XX/XX - záhrada o výmere XXX m² v k. ú. C., zapísaného na LV č. XXX na Okresnom úrade odbor katastrálny B., odo dňa vydania uznesenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

III. Žalobca j e p o v i n ý v lehote v lehote 60 dní od právoplatnosti uznesenia podať žalobu vo veci samej o určenie existencie vecného bremena, v konaní ktorom budú vystupovať totožné sporové strany.

IV. P r i z n á v a žalobcovi voči žalovaným v 1./, 2./ a 3./ rade právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých súd rozhodne uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

2. Žalobca návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že prístupový chodník, ktorý vedie cez parcelu žalovaných, užíva už od roku 1972, pričom spevnená a vybetónovaná plocha umožňuje prechod k jeho nehnuteľnosti. Tento prístupový chodník je využívaný od „nepamäti“ a vo veľmi intenzívnej miere. Iný prístup k žalobcovej stavbe síce existuje, ale vzhľadom na situovanie

rodinného domu a dlhoročne používanú adresu jeho bydliska je neúčelný a jediný účelný možný prístup je cez už vybudovaný spevnený chodník na príľahlom pozemku žalovaných. Tento prístup je najrýchlejší a jediný bezbariérový pre záchranné zložky. Iný prístup nie je možný pre záchranné zložky, keďže má šírku iba 85 cm, čo je na tieto účely príliš málo. Žalobca poukázal na to, že o predmetný prístupový chodník sa už desaťročia stará a zveľaďuje ho, pričom vo využívaní predmetného prístupového chodníka je dobromyseľný, nakoľko došlo k ústnej dohode o práve prechodu medzi bývalým vlastníkom nehnuteľnosti žalovaných a bývalým vlastníkom nehnuteľnosti žalobcu ešte pred rokom 1972. Zo strany žalovaných je mu bránené prechádzať k svojej nehnuteľnosti a takéto konanie žalovaných mu spôsobuje nielen praktické problémy, ale vo svojom dôsledku by mohlo viesť aj k vzniku ujmy v prípade nečakaných situácií spojených s prístupom do jeho stavby. Praktické problémy vznikajú žalobcovi aj v súvislosti s doručovaním písomností, nakoľko prístup k jeho poštovej schránke vedie len cez tento prístupový chodník. Jednoduchý a rýchly prístup si vyžaduje hlavne zdravotný stav žalobcu tak, aby bol možný prístup záchranných zložiek do jeho rodinného domu.

3. Súd prvej inštancie nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil okrem iného takto:

„Vykonaným dokazovaním pripojenými listinnými dôkazmi mal súd preukázanú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu. Potreba bezodkladnej úpravy je odôvodnená vážnym zásahom žalovaných v 1./ až 3./ rade do zabezpečenia základných potrieb žalobcu v súvislosti s bývaním, prístupu k obydliu, zabezpečením možnosti doručovania pošty žalobcovi, v prípade potreby prístupu záchranných zložiek k obydliu žalobcu. Je osvedčené, že žalobca 51 rokov v dobrej viere užíval prechod predmetnou spevnenou plochou, žalovaní v 1./ až 3./ rade ani ich právni predchodcovia nemali výhrady. Žalobca užíval plochu na prechod dobromyseľne s vedomím, že mu právo patrí. Podľa názoru súdu je nevyhnutné, aby zakročil súd a nariadil neodkladné opatrenie, ktoré je nevyhnutné a nad mieru primeranú nezasiahne žalovaných v 1./ až 3./ rade. O to viac sa súdu javí dôležité nariadiť neodkladné opatrenie, keď žalovaní v 1./ až 3./ rade znemožnili žalobcovi prechod v čase vysokého veku žalobcu, vážnych zdravotných problémov žalobcu, keď na žalobcu stres určite citeľne negatívne vplyva a v situácii 1 mesiac po úmrtí manželky.

Za daných okolností súd je presvedčený o dôvodnosti neodkladného opatrenia. V danom prípade súd bral na zreteľ fakticitu javu, proporcionality následkov pre žalobcu a žalovaných v 1./ až 3./ rade i príčinu vzniku potreby nariadenia neodkladného opatrenia. Súd je názoru, že neodkladným opatrením nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov strán sporu, práve neodkladné opatrenie zabezpečí vyvážené vzťahov. Žalobca jednoznačne prechádzal urgentnú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, pričom žalovaní v 1./ až 3./ rade vôbec neodkladným opatrením nebudú neprimerane zasiahnuť.

Požiadavky, ktoré sú z hľadiska ústavných aspektov kladené na rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia možno sformulovať do týchto dvoch základných podmienok (i) musia mať predovšetkým zákonný podklad musia byť vydané príslušným orgánom a nemôžu byť prejavom svojvôle. Tento právny názor vyslovil Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 234/08 aj Ústavný súd Slovenskej republiky.

Súd uložil neodkladné opatrenie odo dňa vydania neodkladného opatrenia do právoplatného rozhodnutia vo veci samej a súčasne žalobcovi uložil povinnosť podať žalobu vo veci samej o určenie existencie vecného bremena.

Za daných okolností súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v plnom rozsahu vyhovel.

4. Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie žalovaný v 1/ rade, ktorý navrhol, aby odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov, t.j. naliehavosť situácie, ktorá vyžaduje dočasnú právnu úpravu. Žalovaný v 1/ rade poukázal na to, že účelom neodkladného opatrenia je rýchla a účinná reakcia na deklarovaný stav v právnych vzťahoch sporových strán, pokiaľ súd na základe jemu známych, po vykonaní zúženého dokazovania (na rozdiel od dokazovania v „klasickom“ konaní) dospeje k záveru, že je takýto zásah do právnych vzťahov potrebný. Podľa žalovaného v 1/ rade žalobca poukazuje na údajne jedinú reálnu prístupovú cestu k svojmu rodinnému domu, pričom iný prístup síce existuje, ale je neúčelný. Žalovaný v 1/ rade uviedol, že žalobca má ku všetkým svojim nehnuteľnostiam voľný, nikým a ničím neobmedzený prístup z účelovej verejnej komunikácie mesta Svit. O tejto skutočnosti svedčí napr. moment donášky stravy pre žalobcu, k čomu žalovaný v 1/ rade predložil fotodokumentáciu. Zároveň poukázal na to, že žalobca si v minulosti rekonštrukciou svojho rodinného domu sťažil prístup k jeho vchodu a to tým spôsobom, že rozšírením pôvodných základov jeho rodinného domu si sám pre vlastnú potrebu ponechal ku vchodu do rodinného domu prístupovú cestu o šírke 85 cm, pričom pôvodná šírka prechodu okolo jeho rodinného domu po

jeho vlastnom pozemku bola viac ako 3 metre. V súvislosti s argumentáciou žalobcu o chodníku v šírke 85 cm na jeho parcele, poukázal na to, že na parcele žalovaného v 1/ rade má chodník v jeho najužšej časti iba 100 cm, čo je len o niečo viac, ako chodník žalobcu.

Žalovaný v 1/ rade zároveň poukázal na to, že ďalšou zákonnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie existencie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. V tejto súvislosti poukázal na to, že súd prvej inštancie mal mať z verejne prístupných registrov Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, katastrálnej mapy, resp. satelitných snímok, dostatočné informácie o tom, že z verejnej komunikácie má žalobca zabezpečený dostatočný prístup a nehrozí mu žiadna ujma. Uviedol, že žalobca sa domáha tohto prechodu iba z pohodlnosti a akejsi zvyklosti, pričom si je sám vedomý, že právo prechodu nemá zriadené vo forme vecného bremena.

Žalovaný v 1/ rade uviedol, že na základe dohody spísanej Notárskym úradom M. N. O. dňa 7.9.2021 sa ako zaopatrujúca osoba zaviazal v zmluve o zaopatrení, že K. E. ako zaopatrovanej osobe, doživotne a s vďakou poskytne bezplatnú starostlivosť v chorobe a starobe. Poukázal na to, že táto zaopatovaná osoba, vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav a vykonaný operačný zákrok potrebuje bezbariérový prístup do rodinného domu, čo si vyžaduje vykonanie rekonštrukčných prác, avšak vzhľadom na vydané neodkladné opatrenie nie je možné tieto rekonštrukčné práce v úplnosti realizovať, keďže táto rekonštrukcia si vyžaduje mierny zásah do úpravy pozemku, na ktorom sa nachádza predmetný chodník. V tomto ohľade žalovaný v 1/ rade považuje nariadené neodkladné opatrenie za neprimerané a nad rámec odôvodneného a logického zásahu obmedzenia pri nakladaní s majetkom žalovaných, pričom jedným zo základných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia je aj to, aby neprimeraným spôsobom nezasahovalo do právnych vzťahov medzi stranami sporu.

5. Zástupkyňa žalobcu k odvolaniu žalovaného v 1/ rade uviedla, že žalovaný v 1/ rade po oznámení zo strany žalobcu, že túto vec bude riešiť súdnou cestou, predmetný chodník odstránil, pričom žalovaní do dnešného dňa vytvárajú prekážky pre možný prístup žalobcu k jeho rodinnému domu z ulice C.. Žalobca má za to, že vzhľadom na jeho zdravotný stav je potrebné zabezpečenie dostatočného prístupu pre záchranné zložky, ktorý je možný iba z ulice C., pričom žalobca sa tohto práva nedomáha z pohodlnosti, resp. zvyklosti, ale z dôvodu reálne hroziacej ujmy. Žalovaní osadili úplne novú bránu s reťazami a kladkou, čím úplne zamedzili prístup žalobcu. Žalobca má problém s doručovaním písomností, donáškou obedov, odmerom krvi. Poštovú schránku má zriadenú na ul. C. X, pričom z tejto ulice však už nemá v súčasnosti žiaden prístup do svojho domu. V súvislosti s doručovaním pošty žalobcovi bola zástupkyňa žalobcu nútená využiť službu doposielanie pošty na adresu jej pobytu, za čo platí každý mesiac 7 eur. Pokiaľ žalovaný v 1/ rade avizoval potrebu rekonštrukcie bezbariérového prístupu pre pani K. E., tak podľa názoru žalobcu sa tento bezbariérový prístup dá zabezpečiť aj bez obmedzenia práv a prechodu žalobcu a osôb odvodzujúcich si právo od neho. Žalobca poukázal taktiež na to, že žalovaný v mesiaci apríl roku 2023 nainštaloval kameru, ktorou sníma okolie a aj v tejto súvislosti vznikajú pre žalobcu obavy.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. - Civilný sporový poriadok (CSP)) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 písm. d) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutia ako aj konania im predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v 1/ rade je čiastočne dôvodné.

7. Neodkladné opatrenie sa podieľa na realizácii ústavne zaručeného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 36 Listiny základných práv a slobôd a podľa čl. 46 a nasl. Ústavy SR. Právo na súdnu ochranu by nebolo komplexné, ak by chýbala možnosť zákonom ustanoveným postupom domáhať sa svojho práva na nestrannom a nezávislom súde v prípadoch, v ktorých je toto právo ohrozené v časovej a vecnej súvislosti vylučujúcej jeho ochranu inak než neodkladným, urgentným zásahom súdu. V takýchto prípadoch súd rozhoduje na základe osvedčenia tvrdených skutočností. Osvedčenie tvrdených skutočností (osvedčenie nároku) znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje len najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Výsledok takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa zo zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia ako vysoko pravdepodobné. V tomto prípade platí, že je výlučne vecou navrhovateľa neodkladného opatrenia, aby svoje tvrdenia o osvedčení nároku, pre ktorý žiada dočasnú ochranu, podložil dostatočnými dôkazmi, z ktorých súd vyvodí záver o prípustnosti a opodstatnenosti takéhoto návrhu. Tu nie je na mieste, aby sa vykonávalo rozsiahle dokazovanie, prípadne aby súd vyvinul

procesné úsilie o doplnenie dokazovania. Taktiež nemožno prehliadnuť, že neodkladné opatrenie súd nariadi len v prípade potreby bezodkladne upraviť pomery strán alebo v prípade, ak by bola daná obava, že by exekúcia bola ohrozená.

8. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie o uložení povinnosti žalovaným strpieť prechod žalobcu a osôb prichádzajúcich a odchádzajúcich od žalobcu (I. výrok) do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Samotný žalovaný v 1/ rade poukázal na to, že účelom neodkladného opatrenia je rýchla a účinná úprava pomerov strán sporu. Odvolací súd k tomu ešte dopĺňa, že sa jedná o dočasnú úpravu pomerov, ktorú súd prvej inštancie aj časovo vymedzil. Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi žalovaného v 1/ rade v tom ohľade, že v rámci posúdenia dôvodnosti neodkladného opatrenia súd nevykonáva dokazovanie v takom rozsahu, ako v konaní vo veci samej, pričom na druhej strane žalovaný v 1/ rade tvrdí, že súd prvej inštancie mohol na základe verejných registrov Úradu geodézie, kartografie a katastra SR, katastrálnej mapy a satelitných snímok dospieť k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je nedôvodný. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že takéto dokazovanie je podľa jeho názoru potrebné realizovať práve v rámci konania vo veci samej, pričom sa zároveň jedná o určité odborné posúdenia, ktoré je možné skutočne vyhodnotiť až v konaní vo veci samej. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca pre účely nariadenia neodkladného opatrenia dostatočne preukázal potrebu dočasnej úpravy, ako aj bezprostredne hroziacu ujmu a námietky žalovaného týkajúce sa vhodnosti iného prístupu, vrátane námietok týkajúcich sa neexistencie právneho titulu (vecného bremena), budú riešené v konaní vo veci samej.

9. Preto odvolací súd vo výroku I. podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne. Odvolací súd rovnako potvrdil aj súvisiaci III. výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým správne uložil žalobcovi povinnosť podať žalobu vo veci samej

10. Odvolací súd považoval za dôvodné vyhovieť odvolaniu vo výroku II. rozhodnutia súdu prvej inštancie, keďže takýto zásah do práv žalovaných považoval za skutočne neprimeraný, s ohľadom na vlastnícke právo žalovaných a potrebu avizovanej rekonštrukcie, aj s ohľadom na vybudovanie bezbariérového prístupu pre osobu zaopatrenú žalovaným v 1/ rade. Odvolací súd má za to, že účel neodkladného opatrenia (právo prechodu) je dostatočne zabezpečený už I. výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom žalovaných nie je možné neproporcionálne obmedziť pri dispozícií s ich vlastníctvom. Právo strpieť prechod znamená aj povinnosť žalovaných zachovať reálny prechod cez ich parcelu, čo nie je vylúčené ani pri prípadnej realizácii primeraných stavebných úprav. Preto odvolací súd II. výrok uznesenia súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil, tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti zamietol.

11. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 2 CSP a vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, nakoľko každá zo strán sporu mala v konaní o nariadení neodkladného opatrenia len čiastočný úspech v súlade s § 255 ods. 2 CSP. Žalobca mal úspech vo výroku I. a žalovaní vo výroku II. rozhodnutia súdu prvej inštancie. Z totožného dôvodu takto rozhodol aj o trovách odvolacieho konania.

12. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).